

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2017)0441

Planul de acțiune pentru natură, cetățeni și economie

Rezoluția Parlamentului European din 15 noiembrie 2017 referitoare la Planul de acțiune pentru natură, cetățeni și economie (2017/2819(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Comunicarea Comisiei intitulată „Un plan de acțiune pentru natură, cetățeni și economie” (COM(2017)0198),
 - având în vedere Rezoluția sa din 2 februarie 2016 referitoare la evaluarea la jumătatea perioadei a Strategiei UE în domeniul biodiversității¹;
 - având în vedere Verificarea adecvării legislației UE privind natura (Directiva privind păsările și Directiva privind habitatele) (SWD(2016)0472),
 - având în vedere Raportul special al Curții de Conturi Europene intitulat „Sunt necesare eforturi suplimentare pentru ca implementarea rețelei Natura 2000 să permită valorificarea la maximum a întregului său potențial”,
 - având în vedere raportul Comisiei intitulat „Raport în conformitate cu Directiva privind habitatele și cu Directiva privind păsările pentru perioada 2007-2012: starea naturii în Uniunea Europeană”,
 - având în vedere statisticile Eurostat privind biodiversitatea din noiembrie 2016,
 - având în vedere Concluziile Consiliului din 19 iunie 2017 privind Planul de acțiune al UE pentru natură, cetățeni și economie²,
 - având în vedere întrebarea adresată Comisiei referitoare la un plan de acțiune pentru natură, cetățeni și economie (O-000067/2017 – B8-0608/2017),
 - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât numai aproximativ jumătate din speciile de păsări protejate și un număr mai

¹ Texte adoptate, P8_TA(2016)0034.

² <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/19/conclusions-eu-action-plan-nature/pdf>

mic din alte specii și habitate protejate din Uniune au, în prezent, un bun stadiu de conservare și întrucât doar 50 % din toate siturile Natura 2000 au planuri de gestionare ce conțin obiective și măsuri de conservare;

- B. întrucât directivele privind natura au un rol important de jucat în atingerea obiectivelor Planului strategic pentru biodiversitate 2011-2020 al Convenției privind diversitatea biologică (CDB), ale Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă și ale Acordului de la Paris privind schimbările climatice;
- C. întrucât în evaluarea Agenției Europene de Mediu intitulată „Starea naturii în UE în 2015” se afirmă că principalele presiuni și amenințări semnalate de statele membre sunt agricultura și modificarea condițiilor naturale pentru ecosistemele terestre, pe de o parte, și utilizarea resurselor vii (pescuitul) și poluarea pentru ecosistemelor marine, pe de altă parte; întrucât toate aceste activități umane au un puternic impact negativ asupra naturii;
- D. întrucât statisticile Eurostat privind biodiversitatea pentru anul 2016 indică un declin global al tuturor celor 167 de specii comune de păsări din UE în perioada 1990-2014¹;

Observații generale

1. salută Planul de acțiune pentru natură, cetățeni și economie ca un pas în direcția potrivită pentru a realiza obiectivele directivelor privind natura;
2. constată totuși însă cu îngrijorare că obiectivele Strategiei UE în domeniul biodiversității pentru 2020 și ale CBD nu vor fi îndeplinite fără eforturi suplimentare substanțiale și imediate; subliniază faptul că obiectivele Strategiei UE în domeniul biodiversității pentru anul 2010 nu au fost îndeplinite;
3. constată că ecosistemele sănătoase și rezistente sunt mai capabile să atenueze efectele schimbărilor climatice și să se adapteze la acestea și, prin urmare, să limiteze încălzirea globală; constată că ele sunt mai rezistente la evenimente meteorologice extreme și se recuperează mai ușor în urma acestora, oferind o gamă largă de beneficii de care depind oamenii;
4. constată că, în Europa, aproape un sfert din speciile sălbatice sunt amenințate în prezent cu dispariția, iar majoritatea ecosistemelor s-au deteriorat într-o asemenea măsură încât nu mai sunt în măsură să își îndeplinească prețioasele funcții; ia act de faptul că această degradare aduce prejudicii sociale și economice enorme Uniunii, deoarece accentuarea principalelor cauze ale pierderii biodiversității, și anume deteriorarea habitatelor, supraexploatarea resurselor naturale, introducerea și răspândirea unor specii alogene invazive și schimbările climatice, anulează efectele pozitive ale inițiativelor menite să împiedice acest lucru;
5. constată că planul de acțiune urmărește „să accelereze progresul în direcția atingerii obiectivului Strategiei UE 2020 de oprire și inversare a declinului biodiversității și al serviciilor ecosistemice”; consideră totuși regretabil faptul că nu s-a făcut nicio altă referire la Strategia în domeniul biodiversității pentru 2020 sau la concluziile evaluării sale la jumătatea perioadei;
6. reiterează necesitatea depunerii unor eforturi suplimentare, semnificative și susținute pentru a atinge obiectivele pentru 2020 și invită Comisia și statele membre să acorde

¹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Biodiversity_statistics

acestui aspect o mai mare prioritate politică;

7. subliniază necesitatea de a garanta că legislația privind natura Uniunii este pusă în aplicare pe deplin și cu strictețe;
8. subliniază că progresele substanțiale realizate pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, a poluării aerului și a altor poluați, precum și pentru îmbunătățirea eficienței în utilizarea energiei și a resurselor materiale, trebuie completate de acțiuni suplimentare ale statelor membre pentru a pune în aplicare pe deplin politicile convenite în vederea protejării în mai mare măsură a biodiversității, resurselor naturale și a sănătății publice;
9. subliniază necesitatea integrării în mai mare măsură a politicilor și a cunoștințelor pentru a atinge obiectivul unei vieți mai bune în limitele planetei noastre, care este viziunea pe termen lung a celui de Al șaptelea program de acțiune pentru mediu;
10. regretă termenul scurt prevăzut de planul de acțiune și invită Comisia să demareze imediat lucrările privind următoarea strategie privind biodiversitatea pentru perioada de după 2020;

Implicarea tuturor actorilor

11. salută cele patru domenii prioritare identificate în planul de acțiune și subliniază necesitatea unei implicări active a tuturor actorilor relevanți la nivel național, regional și local, astfel încât măsurile concrete care trebuie luate să poată aborda în mod eficace deficiențele în punerea în aplicare a directivelor privind păsările și habitatele;
12. reamintește că, în Raportul său special nr. 1/2017, Curtea de Conturi Europeană a menționat că coordonarea dintre autoritățile responsabile și alte părți interesate din statele membre nu a fost suficient dezvoltată;
13. solicită Comisiei să sprijine în mod eficace actorii naționali și regionali în punerea în aplicare a legislației privind natura și în îmbunătățirea inspecțiilor de mediu, inclusiv prin consolidarea competențelor și a capacităților și printr-o mai bună alocare a resurselor;
14. salută faptul că Comisia intenționează să actualizeze și să elaboreze în continuare ghiduri în toate limbile oficiale ale UE pentru a facilita înțelegerea legislației pe teren și pentru a ajuta autoritățile publice să o aplice în mod corespunzător și invită, în acest sens, Comisia să implice și să consulte toate părțile interesate în cursul acestui proces;
15. subliniază rolul societății civile în asigurarea unei mai bune puneri în aplicare a legislației Uniunii privind natura și importanța dispozițiilor din Convenția de la Aarhus în această privință;
16. invită Comisia să prezinte o nouă propunere legislativă privind standardele minime pentru accesul la controlul jurisdicțional și o revizuire a Regulamentului de la Aarhus de punere în aplicare a convenției în ceea ce privește acțiunea Uniunii, pentru a ține seama de recenta recomandare a Comitetului pentru respectarea Convenției de la Aarhus;
17. salută faptul că, fără a periclita obiectivele de conservare și cerințele stabilite în directivele privind natura, abordările flexibile privind punerea în aplicare care țin cont de circumstanțele naționale specifice contribuie la reducerea și la eliminarea treptată a

conflictelor inutile și a problemelor survenite între protecția naturii și activitățile socioeconomice, precum și la abordarea provocărilor de ordin practic care rezultă din aplicarea anexelor la directive;

18. invită Comisia să clarifice rolul Comitetului Regiunilor în ceea ce privește sensibilizarea și promovarea implicării la nivel local și a schimburilor de cunoștințe;

Specii și habitate protejate

19. subliniază că statele membre trebuie să prevină orice deteriorare a zonelor „Natura 2000” și să ia măsuri de conservare pentru a menține sau readuce speciile și habitatele protejate la un stadiu corespunzător de conservare;
20. solicită punerea în aplicare integrală a directivelor privind natura pentru a garanta că acțiunile de conservare sunt întreprinse în conformitate cu cele mai recente progrese științifice și tehnice;
21. regretă că planul de acțiune nu stabilește o strategie prioritară și acțiuni concrete pentru a îmbunătăți protecția polenizatorilor, în special în ceea ce privește eforturile de combatere a riscurilor sanitare și a speciilor parazite (în special, căpușele varroa), coordonarea lucrărilor de cercetare, armonizarea metodelor de analiză și partajarea datelor științifice privind polenizatorii la nivel european, după cum a solicitat Parlamentul European într-o rezoluție anterioară;
22. îndeamnă din nou Comisia să prezinte o strategie a UE pentru protejarea și conservarea polenizatorilor în pericol care să abordeze în mod global și transversal problema fundamentală a ratelor îngrijorătoare de mortalitate a polenizatorilor în Europa, în special a albinelor, al căror rol economic și în materie de mediu este inestimabil;
23. propune să se impună obligația de a combate căpușele Varroa la nivelul Uniunii, să se sprijine formarea apicultorilor în protecția albinelor, iar autoritățile locale și regionale, precum și agricultorii și toți ceilalți cetățeni să fie încurajați să favorizeze dezvoltarea speciilor vegetale, în special a speciilor cu flori, în zone rurale și urbane, pentru a crește prezența plantelor melifere;
24. reamintește faptul că uciderea ilegală a păsărilor și, în special, a speciilor migratoare din Marea Mediterană, precum și a păsărilor de pradă în unele state membre, rămâne un motiv de îngrijorare; subliniază necesitatea unui plan coordonat la nivel european, pe baza datelor științifice, pentru a gestiona speciile de păsări migratoare care traversează mai multe state membre;
25. solicită punerea în aplicare deplină și eficace a Regulamentului privind speciile alogene invazive (Regulamentul IAS), precum și o finanțare corespunzătoare a acestuia în cadrul bugetului UE; subliniază că includerea unei specii pe lista speciilor alogene invazive a Uniunii trebuie să se bazeze pe o metodologie standardizată și armonizată de evaluare a riscurilor; consideră că gestionarea IAS reprezintă o prioritate urgentă, mai ales în cadrul siturilor Natura 2000; salută platforma online, Rețeaua europeană de informare cu privire la speciile alogene (EASIN), care facilitează accesul la datele privind speciile alogene;
26. subliniază că protejarea mediului nostru natural comun în Europa este esențială atât pentru economiile țărilor noastre, cât și pentru bunăstarea noastră, că se estimează că rețeaua Natura 2000 are o valoare economică cuprinsă între 200 și 300 de miliarde de

euro anual și poate genera venituri pentru comunitățile locale prin turism și activități recreative și că ecosistemele sănătoase asigură servicii esențiale, cum ar fi apa dulce, stocarea carbonului, insectele polenizatoare, protecția împotriva inundațiilor, a avalanșelor și a eroziunii costiere¹; subliniază, prin urmare, că investițiile în rețeaua Natura 2000, reprezintă o decizie economică judicioasă;

27. reamintește că siturile marine din rețeaua Natura 2000 sunt mult mai puțin răspândite decât siturile terestre; invită statele membre în cauză să abordeze această problemă și invită Comisia să faciliteze cooperarea necesară cu țările terțe pentru a îmbunătăți protecția mediului în zonele marine;
28. salută acțiunea care are ca obiectiv integrarea serviciilor de ecosistem în procesul decizional; regretă totuși că Planul de acțiune nu conține o inițiativă concretă privind evitarea pierderilor nete de biodiversitate;

Legăturile cu alte domenii de politică

29. subliniază necesitatea stringentă de a se lua măsuri pentru a combate principalele cauze ale pierderii biodiversității, și anume distrugerea și degradarea habitatelor, care este în principal rezultatul utilizării excesive a terenurilor, al poluării, agriculturii intensive, utilizării pesticidelor chimice sintetice, răspândirii speciilor alogene și al schimbărilor climatice și subliniază, de asemenea, că este necesar să se asigure coerența dintre diferitele politici ale Uniunii Europene;
30. subliniază că rezultatele verificării adecvării scot în evidență necesitatea unei mai bune coerențe cu politica agricolă comună (PAC) și declinul îngrijorător al speciilor și habitatelor asociat agriculturii; invită Comisia să realizeze o evaluare a impactului PAC asupra biodiversității;
31. reamintește că una dintre cele șase priorități principale pentru dezvoltarea rurală din UE este refacerea, conservarea și ameliorarea ecosistemelor asociate agriculturii și silviculturii, inclusiv în siturile Natura 2000; reamintește numeroasele eforturi depuse de către actorii din sectorul agriculturii, în special în cadrul punerii în aplicare a măsurilor de înverzire introduse în momentul revizuirii PAC în 2013;
32. își reiterează apelul adresat Comisiei și statelor membre să asigure redirecționarea fondurilor din cadrul PAC de la subvenționarea activităților asociate declinului biodiversității către finanțarea unor practici agricole sustenabile în raport cu mediul și menținerea biodiversității conexe;
33. invită, de asemenea, Comisia și statele membre să examineze, în cooperare cu proprietarii și utilizatorii de terenuri, posibilitatea asigurării unor „servicii verzi și albastre” (gestionarea peisajelor, a naturii și a apelor), în schimbul unei plăți la prețuri de piață;
34. observă că speciile pentru care Directiva privind habitatele prevede o protecție specială au atins un bun nivel de conservare în unele regiuni ale Europei, fiind astfel susceptibile să amenințe alte specii sălbatice și animale domestice, ceea ce ar putea afecta echilibrul natural al ecosistemului; invită Comisia să elaboreze o procedură de evaluare prin care să se poată modifica gradul de protecție al speciilor în anumite regiuni din momentul în

¹ http://ec.europa.eu/environment/nature/pdf/state_of_nature_en.pdf

care este atins nivelul de conservare preconizat;

35. reamintește că coexistența oamenilor și a carnivorelor mari, în special a oamenilor și lupilor, poate avea un impact negativ în anumite regiuni asupra dezvoltării durabile a ecosistemelor și a zonelor rurale locuite, în special în legătură cu agricultura tradițională și turismul durabil, precum și asupra altor activități socioeconomice; invită Comisia și statele membre să întreprindă măsuri concrete pentru a trata aceste chestiuni și pentru a nu pune în pericol dezvoltarea durabilă a zonelor rurale, recunoscând totodată flexibilitatea pe care o pune la dispoziție Directiva privind habitatele;
36. invită Comisia să sprijine măsuri precum formarea fermierilor privind protecția animalelor împotriva carnivorelor mari și schimbul de bune practici din statele membre privind protecția animalelor de fermă;
37. regretă faptul că la elaborarea PAC nu s-a ținut seama de protecția practicii agricole tradiționale a pășunatului, aflată pe cale de dispariție, care reprezintă un instrument istoric important în gestionarea habitatelor și conservarea naturii; solicită ca Planul de acțiune să sprijine un cadru de dezvoltare a pășunatului în rețeaua Natura 2000;
38. solicită Comisiei să analizeze posibilitatea aplicării unei gestionări bazate pe adaptarea cantităților prelevate ca instrument optim pentru gestionarea în mod durabil a populațiilor de păsări de apă care sunt suficient de abundente în UE și pentru conservarea populațiilor aflate în scădere;
39. subliniază că zonele marine suferă de pierderi considerabile ale biodiversității și consideră că politica comună în domeniul pescuitului (PCP) ar trebui să promoveze biodiversitatea și practicile durabile de consum și producție; solicită realizarea unei evaluări a impactului PCP asupra biodiversității;

Finanțarea

40. salută raportul Curții de Conturi Europene privind rețeaua Natura 2000 și este de acord cu evaluarea sa conform căreia fondurile UE nu au fost mobilizate în măsură suficientă pentru gestionarea rețelei;
41. atrage atenția asupra faptului că finanțarea zonelor Natura 2000 se află în principal în responsabilitatea statelor membre și subliniază că este posibil ca lipsa de finanțare să fie factorul principal care a determinat caracterul lacunar al punerii în aplicare a directivelor privind natura, astfel cum se menționează în rezultatele studiului de verificare a adecvării;
42. subliniază că este puțin probabil să fie create noi mecanisme financiare pentru conservarea biodiversității în vederea realizării obiectivelor pentru 2020, dat fiind calendarul actualului cadru financiar multianual (CFM); solicită ca mijloacele existente să fie valorificate la maximum, inclusiv instrumentul financiar pentru mediu (LIFE), PAC și fondurile structurale;
43. salută apropiata propunere a Comisiei de a majora cu 10% pachetul financiar din cadrul programului LIFE destinat naturii și biodiversității;
44. afirmă că sunt necesare eforturi suplimentare în faza pregătitoare a următorului CFM, atât în ceea ce privește revizuirea, cât și previziunile, astfel încât să se asigure o finanțare adecvată pentru conservarea naturii, biodiversitate și agricultura durabilă în

siturile Natura 2000; consideră că o analiză cuprinzătoare a cheltuielilor anterioare, care să scoată în evidență învățămintele în ceea ce privește performanța măsurilor anterioare, ar fi esențială în acest sens;

45. solicită ca în viitorul CFM să fie incluse noi mecanisme financiare destinate conservării biodiversității; solicită Comisiei să se asigure că viitoarele instrumente financiare pentru agricultură și pentru dezvoltarea rurală și regională conțin pachete financiare specifice pentru biodiversitate și gestionarea rețelei Natura 2000, care să fie gestionate în comun de autoritățile de mediu naționale și regionale;
46. invită Comisia să adapteze mai bine programele de finanțare la obiectivele rețelei Natura 2000 și să stabilească indicatori de performanță transversali aferenți rețelei Natura 2000 pentru toate fondurile UE corespunzătoare; invită de asemenea Comisia să instituie un mecanism de monitorizare a cheltuielilor aferente rețelei Natura 2000 pentru a îmbunătăți transparența, răspunderea și eficacitatea, și să integreze aceste aspecte în următorul CFM;
47. reiterează faptul că programul Natura 2000 este finanțat în mod obișnuit prin cofinanțare; invită statele membre să își majoreze în mod considerabile finanțarea pentru Natura 2000, astfel încât ratele de cofinanțare să fie mai atractive și, prin urmare, să crească gradul de utilizare a fondului, și solicită să se adopte măsuri de reducere a sarcinilor administrative pentru solicitanți și beneficiarii proiectelor;
48. subliniază potențialul finanțării de tip public-privat pentru dezvoltarea serviciilor ecosistemice, a infrastructurii ecologice și a altor elemente legate de capitalul natural și salută faptul că Mecanismul de finanțare a capitalului natural (MFCN) va continua să sprijine proiectele legate de biodiversitate în perioada de implementare 2017-2019;
49. invită Comisia să promoveze și să propună mijloace pentru finanțarea și elaborarea planurilor de gestionare transfrontalieră a speciilor de carnivore mari și solicită, de asemenea, o examinare detaliată a rolului carnivorelor mari și posibila introducere a unor măsuri de ajustare care să garanteze menținerea biodiversității, a peisajului agricol și a practicii seculare a pășunatului liber în zonele montane;

Infrastructurile ecologice

50. salută angajamentul inclus în Planul de acțiune de a se oferi orientări pentru dezvoltarea unor infrastructuri ecologice care să asigure o mai bună conectivitate a zonelor Natura 2000, dar își reiterează apelul de a fi prezentată o propunere autentică privind dezvoltarea unei rețele transeuropene pentru infrastructurile ecologice (TEN-G);
51. subliniază că este important ca autoritățile competente din statele membre, cu implicarea tuturor părților interesate vizate, să utilizeze mai bine procesele de planificare spațială integrată, să îmbunătățească înțelegerea transsectorială a TEN-G prin intermediul cunoștințelor sectoriale specifice și să faciliteze finanțarea unei mai bune conectivități și a unei infrastructuri ecologice în general prin fondurile de dezvoltare rurală și de dezvoltare regională; observă că aceste criterii ar trebui să orienteze CFM după 2020 în ceea ce privește planificarea lucrărilor de infrastructură; observă că noțiunea de infrastructură ecologică contribuie, de asemenea, la dezvoltarea unei economii durabile prin menținerea beneficiilor aduse de ecosisteme, atenuând totodată efectele adverse ale infrastructurilor de transport și de energie;

52. observă că este necesar să se studieze rolul infrastructurilor ecologice în atenuarea efectelor catastrofelor naturale legate de schimbările meteorologice și climatice, în special de condiții meteorologice și climatice extreme, care sunt cauza unora dintre cele mai devastatoare și mortale catastrofe naturale din Europa și din lume;

o

o o

53. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Comisiei.